

Handout 3

SÅDAN TRANSPORT-TRÆNER DU DIN KAT

Det er ikke alle katteejere, der er opmærksomme på, at man godt kan træne sin kat. Mange katte er bange for at blive transporterede, ikke mindst fordi de ikke bliver trænet til det. Her har du en opskrift på at træne din kat til at have det godt med at blive transporteret – udelukkende med positive metoder, så træningen bliver en rar måde at være sammen med sin kat på.

HUSK!

- Transportér aldrig din kat løs på armen!
- Åbn kun transportkassen under transporten i en nødsituation
- Tjek gerne venteværelset for fx gøende hunde, før du tager din kat med ind på dyreklinikken. Personalet kan evt. vise dig en anden og mere rolig indgang, så din kat ikke bliver skræmt
- Gå aldrig ind på klinikken med katten løs på armen eller i sele og snor. Den er i sikkerhed i sin transportkasse
- Vent med at åbne transportkassen, til I er i sikkerhed inde i undersøgelsesrummet og døren er lukket bag jer

TRÆNINGSTIPS

Når din kat er blevet glad for sin transportkasse, er det næste trin at træne den til også at have det godt med selve transporten. Her har du først nogle generelle træningstips:

- Din kat skal have positive oplevelser med transporten. Det er ikke nok, at den bare oplever at være i kassen mange gange. Det skal være rart at være der.
- Du bør aldrig tvinge din kat ud i noget, den ikke er klar til eller straffe den, hvis den ikke gør det, du gerne vil have den til. Hvis du gør det, bliver det en negativ oplevelse for den.
- Gå først videre til næste trin i træningsplanen, når din kat er tryk ved det forrige. Det kan være nødvendigt at træne nogle af trinene mange gange.
- Katte er ikke lige så udholdende, som hunde er. Ti minutters træning med en kat er lang tid og fem minutter om dagen er også helt fint. Du må hellere stoppe, mens det går godt, end fortsætte for længe – især i begyndelsen.
- Hvis din kat mister interessen for træningen, kan du gøre belønningen mere attraktiv – fx en mere lækker godbid.
- Det kan også være nødvendigt at gå et skridt eller to tilbage i skemaet eller dele adfærden op i endnu flere små trin.

HJÆLPEMIDLER

Før transporten kan du spraye transportkassen med en Feliway Classic eller Zenifel spray, som indeholder beroligende feromoner. Vent altid i mindst 15 minutter, til katten får adgang til kassen, så sprit-bærestofferne i sprayen kan nå at fordampe.

Der findes også stressdæmpende kosttilskud, som du med fordel kan give din kat som en godbid før transport og dyrlægebesøg. Tal med din dyrlæge eller veterinær sygeplejerske, hvis du er interesseret.

FORBEREDELSE TIL TRÆNINGEN

Læs hele det nedenstående træningsskema igennem, før du begynder, så du ikke kommer til at gå for hurtigt frem.

Hæng skemaet op på køleskabet og sæt kryds, når du har trænet det enkelte element med din kat og den er klar til at gå videre til næste trin. Dét er den, når den er helt rolig og afslappet i forrige trin.

Rengør kassen meget grundigt, hvis den er lånt. Fjern lågen. Til nervøst anlagte katte kan det være en fordel af fjerne hele overdelen af kassen.

Læg et blødt tæppe eller tynd hynde i kassen, så den er rar at være i. Brug meget gerne et tæppe, som din kat allerede har sovet på, så det dufter trygt og velkendt – eller spray tæppet med feromoner og vent i mindst 15 minutter, før katten får adgang til kassen.

UNDER TRANSPORTEN

Under transporten kan det være en fordel af lægge et tæppe eller håndklæde over kassen, så din kat ikke har så mange synsindtryk at forholde sig til. Hvis du ikke har et tæppe, som din kat har sovet i, kan du spraye et håndklæde med feromoner, vente i mindst 15 minutter og lægge det over kassen.

Nogle katte foretrækker at kunne kigge ud, under kørslen. Til dem kan du lade tæppet dække bagenden af kassen – så kan din kat selv vælge om den vil være i den del af kassen, der er tildækket eller den, hvor den kan kigge ud. At tale roligt til katten i et lyst tonefald som om der slet ikke sker noget usædvanligt, kan også være med til at berolige din kat under transporten.

TRIN	DEL-ELEMENT	X
Husk!	Du skal altid belønne katten for at være rolig og afslappet i situationen. Beløn ved hvert enkelt lille delmål. Godbidder er typisk den nemmeste måde at belønne på, men nogle katte reagerer bedre på at blive nusset, rost mundtligt eller fx at blive børstet. Prøv dig frem.	
1	Fjern lågen og stil kassen frem i hjemmet, hvor katten kan undersøge den, hvis den har lyst. Husk, at du aldrig skal tvinge din kat til at være tæt på kassen. Beløn, hvis den gør det frivilligt.	
2	Leg med katten i nærheden af kassen. Lok evt. katten hen i nærheden af kassen med en række godbidder. Her er godbidderne belønningen i sig selv.	
3	Stik fx en fjer ind eller ud gennem hullerne i siderne af kassen, så katten kan fange den og leg med katten både udenfor og inde i kassen, hvis den selv går derind. Beløn for at vise interesse for fjeren.	

4	Giv katten godbidder ved at kaste dem ind i kassen og lade katten hente dem der. Her er godbidderne belønningen i sig selv. Begynd med at kaste godbidde uden for kassen og så gradvist tættere og tættere på, hvis din kat ikke har lyst til at gå ind i kassen endnu.	
5	Når katten selv går ind og ud af kassen, kan du sætte lågen på den, men lade den stå åben. Sæt gerne noget tungt foran lågen, så den ikke kan klappe i ved et uheld. Hvis hele overdelen har været taget af kassen, skal du gå videre til at sætte den på nu og først i næste trin gå videre til at sætte lågen på. Lad katten undersøge lågen, hvis den har lyst og beløn den for det.	
6	Når katten selv går ind i kassen, kan du prøve at lukke lågen og åbne den igen med det samme. Gør det kun, mens katten vender frem mod lågen og kan se, hvad der sker.	
Tip!	Hvis katten bliver urolig eller bange, skal du gå et eller flere trin tilbage i træningsplanen og gøre oplevelsen mindre skræmmende for den, fx ved at gøre tiden kortere, lyden lavere osv.	
	Luk nu lågen i 5 sekunder, mens katten er i kassen. Du kan stadig belønne den med en godbid ind gennem tremmerne i lågen.	
	Luk lågen i 10 sekunder, mens katten er i kassen. Beløn for at være afslappet.	
	Luk lågen i 30 sekunder, mens katten er i kassen. Beløn for at være afslappet.	
	Luk lågen i et minut, mens katten er i kassen. Beløn for at være afslappet.	
	Luk lågen i 2 minutter, mens katten er i kassen. Beløn for at være afslappet.	
	Træk forsigtigt kassen ca. 5 cm. frem mod dig, mens katten sidder inde i den med lågen lukket. Beløn for at være afslappet.	
	Skub forsigtigt kassen ca. 5 cm. væk fra dig, mens katten sidder inde i den med lågen lukket. Beløn for at være afslappet.	
	Løft forsigtigt kassen op fra gulvet, mens katten sidder i den med lukket låge. Først bare ca. 5 cm. op fra gulvet. Beløn for at være afslappet.	
	Løft gradvist kassen lidt længere op i luften ad gangen, mens katten sidder i den med lukket låge. Beløn for at være afslappet.	
	Gå lidt rundt i rummet med løftet kasse, mens katten sidder i den med lukket låge. Pas på, du ikke kommer til at banke kassen imod dørkarme osv. Beløn for at være afslappet.	
	Gå rundt i huset med løftet kasse i gradvist længere tid, mens katten sidder i den med lukket låge. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ud til bilen med katten i kassen. Beløn og gå roligt ind i huset igen med det samme og luk katten ud af kassen. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Beløn. Gå ind i huset igen med det samme og luk katten ud af kassen. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Sid lidt på bagsædet og leg med katten ind gennem tremmerne i kassen. Gå derefter ind i huset igen og luk katten ud. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Sid lidt på bagsiden og leg med katten ind gennem tremmerne, mens bilradioen er tændt. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Tænd bilradioen og start så bilen og sluk den igen med det samme. Beløn katten for at være afslappet. Hvis katten ikke er vant til at høre lyden af bilen, kan du først parkere tæt på huset og starte bilen derude, mens din kat bliver inde i huset. Hvis bilradioen virker beroligende på katten, kan du fortsætte med at have den tændt i de næste trin. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Start bilen og lad den være tændt i ca. 5 sekunder. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Start bilen og lad den være tændt i 10 sekunder. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Start bilen og lad den være tændt i 30 sekunder. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Start bilen og lad den være tændt i et minut. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Start bilen og kør lidt frem eller tilbage. Beløn for at være afslappet.	

	Gå ind i bilen med katten i kassen. Start bilen og kør til enden af indkørslen/vejen. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Start bilen og kør en meget kort tur. Beløn for at være afslappet.	
	Gå ind i bilen med katten i kassen. Start bilen og kør en tur på ca. 5 minutter. Beløn for at være afslappet.	
	Øg langsomt og gradvist tiden, til I kan køre til dyreklinikker eller andre relevante steder hen, fx til en kattepension. Fortsæt med at belønne katten for at være rolig og afslappet i situationen, så det bliver ved med at være en god oplevelse for den.	

VEDLIGEHOOLD TRÆNINGEN

Når du har nået enden af denne træningsplan, bør du fortsat vedligeholde træningen. Hvis katten kun skal transporteres til dyrlægen én gang om året, er det en god idé at lægge nogle regelmæssige køreture ind imellem dyrlægebesøgene, så træningen vedligeholdes. Når I er hjemme igen, kan du afslutte vedligeholdelsestræningen med, at der sker noget dejligt for katten, fx at den får serveret sit yndlingsvådfoder, at den bliver leget med eller at den bliver børstet, hvis den er glad for det. Når en køretur fører til dejlige oplevelser langt de fleste gange, kan katten bedre tolerere, at turen fx går til dyrlægen en sjælden gang imellem.

Køreturen behøver i princippet ikke at gå noget sted hen; du kan bare køre en tur med katten og køre hjem igen. Der er også dyreklinikker, der begynder at tilbyde "hyggebesøg" for katte, hvor katten ikke skal undersøges eller have indsprøjtninger, men bare kommer ind i undersøgelsesrummet og fx bliver leget lidt med af veterinærsygeplejersken. På denne måde får katten nogle positive oplevelser med både transporten og dyrlægebesøget – lige som når hunden bare kommer ind og får en godbid og går igen.

Obs! Disse hyggebesøg giver dog først mening, når katten har det godt med sin transportkasse og transporten hen til klinikken.

FORTSÆT TRÆNINGEN

Oplevelsen af at komme ud af bilen et fremmed sted - i sikkerhed inde i transportkassen, naturligvis – at komme ind på dyreklinikken, at være i venteværelset, at komme frivilligt ud af kassen igen inde i undersøgelsesrummet, at blive undersøgt af dyrlægen osv. kan og bør selvfølgelig også trænes efter de samme principper. Kontakt os gerne, hvis du har brug for hjælp til at lægge en træningsplan for dette.

Vi ønsker dig og din kat god fornøjelse med at gøre transporten stressfri og står altid klar med flere råd, når du har brug for det.

BONUSTIP!

Hvis du kender til klikkertræning er det også en rigtig god træningsteknik at bruge til katte. Bogen "Klikkertræning af katte" af Karen Pryor kan lånes på biblioteket og hjælpe dig godt i gang.

Hvis du kan lide at læse på engelsk, kan bogen "The Trainable Cat" af Dr Sarah Ellis og Dr John Bradshaw også varmt anbefales.

MED KATTEVENLIG HILSEN

Yvonne Thomsen

Aut. Veterinærsygeplejerske, Distinction ISFM AdvCertFB

Katteadfærdsrådgiver og leder af Katteskolen

Kontakt: miav@dyrlaegeringen.dk